Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

HE 61/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

HE 104/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyvistä laeista annetun hallituksen esityksen (HE 61/2018 vp) täydentämisestä

INFRA ry kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esityksessä (HE 61/2018 vp) ehdotetaan säädettäviksi uusi laki Liikenne- ja viestintävirastosta ja laki Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta (ns. virastolait) sekä niiden yhteinen voimaanpanolaki.

Täydentävässä esityksessä (HE 104/2018 vp) ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että maakuntauudistusta koskevat viittaukset tai tekstiosuudet poistetaan lakiuudistuksista ja tiettyihin lakiesityksiin lisättäisiin maininnat yhteistyöstä yhteistyössä maakuntien liittojen kanssa.

Yleisperustelut

Rakennusteollisuus RT ry ja INFRA ry ovat antaneet kriittisen lausuntonsa liikenteen hallinnonalan uudistuksesta helmikuussa vuonna 2018. Liikennehallinnon osalta Rakennusteollisuus RT ja INFRA näkevät ensisijaisena tavoitteena liikennepolitiikan pitkäjänteisyyden lisäämisen ja liikenneinfrastruktuurin rahoituksen turvaamisen. Pelkästään liikenteen hallinnonalan uudistus ei välttämättä nyt ole ajankohtainen maakuntauudistuksen tullessa voimaan vasta vuoden 2021 alusta.

Ongelmiin pitkäjänteisyyden puutteesta haetaan ratkaisuja parhaillaan työskentelevässä parlamentaarisessa työryhmässä ja ongelmiin rahoituksen riittävyydestä haetaan ratkaisuja nyt aloittavassa VM:n hankerahoitustyöryhmässä. INFRA ry:n näkemyksen mukaan ratkaisut liikennehallinnon uudelleen organisoinnista tulisi tehdä vasta edellä mainituista työryhmistä saatujen uusien ratkaisuehdotusten perusteella.

Myös maankäytön, asumisen, liikenteen, sekä palveluverkkojen strategisen ohjauksen ja suunnittelun suhdetta liikennehallinnon osalta tehtäviin uudistuksiin tulisi arvioida laajemmin, erityisesti koskien liikennejärjestelmäsuunnittelun kokonaisuutta. Esitetty työnjako Traficomin ja Väyläviraston kesken sekä maakuntauudistus voivat aiheuttaa

INFRA ry
Y-tunnus: 0116966-8

Eteläranta 10
00130 Helsinki

info@infra.fi
+358 9 129 91

www.infra.fi

toteutuessaan vaikeasti hallittavia raja-aitoja liikennejärjestelmän kehittämiseen. Tarvitaan selkeästi valtuutettu ja toimivaltainen suunnittelu sekä toimeenpano.

Lakiesityksen keskeisenä osana on viestinnän ja liikenteen virastotoimintojen yhteen saattaminen. Digitaalinen infrastruktuuri on tulevaisuudessa entistä suuremmassa roolissa, mutta tulevaisuuden ja erityisesti kansantalouden kannalta erityisen tärkeänä on rakennetun ympäristön kokonaisajattelun edistäminen, eli maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL-kokonaisajattelu) yhteen nivominen.

Yhdessä 12-vuotisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien sekä kasvukaupunkien ja valtion välille solmittavien MAL-sopimusten avulla on mahdollista vastata käynnissä oleviin suuriin haasteisiin, kaupungistumiseen ja ilmastopolitiikkaan. INFRA ry kannattaa MAL-kokonaisajattelun vahvistamista ja laajentamista nykyistä useamman kaupungin kanssa tehtäväksi sekä yhteisen organisoinnin tarpeellisuuden arvioimista.

Meneillään olevien liikenteen hallinnon uudistushankkeiden yhteensovittamisen haasteet on todettu myös LVM:n tilaamassa Sitowise Oy:n vaikutustenarviointiraportissa. Arviointiraportissa todetaan, että virastouudistuksen välittömät vaikutukset ovat verrattain vähäiset. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää jatkotoimenpiteitä ja muutosprosessin systemaattista johtamista ja monet uudistuksen vaikutuksista ovat riippuvaisia myöhemmin tehtävistä ratkaisuista.

Liikennehallinnon uudistamisen jatkaminen

INFRA ry:n näkemyksen mukaan liikenteen hallinnonalan uudistamisen tavoitteet eivät ole parhaalla mahdollisella tavalla toteutumassa. Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteisen suunnittelun vahvistaminen sekä uudelleenorganisointi, liikennejärjestelmäsuunnittelun kokemusten hyödyntäminen sekä liikenteen rahoituksen ja pitkäjänteisyyden mallit tulee ottaa huomioon liikennehallinnon uudistamistyössä ja tilannekuva tulee selkeyttää.

INFRA ry:n näkemyksen mukaan liikenteen hallinnonalan uudistuksen toteutus vuoden 2019 alusta, ennen maakuntauudistuksesta sekä nyt käynnissä olevista ja käynnistyvistä työryhmistä saatavia kokemuksia, johtaa epätoivottavaan tilanteeseen.

INFRA ry

Paavo Syrjö
toimitusjohtaja

INFRA ry
Y-tunnus: 0116966-8

Eteläranta 10
00130 Helsinki

info@infra.fi
+358 9 129 91

www.infra.fi